

Urząd
Zamówień
Publicznych

**ZMIANY PRZEPISÓW PRAWA
ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH
UWZGLĘDNIAJĄCE REGULACJE
DYREKTYW UNII EUROPEJSKIEJ**

Zmiany w systemie zamówień publicznych

- I. **Ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 206, poz. 1591) – tzw. mała nowelizacja – OBOWIĄZUJE OD 22 GRUDNIA 2009 R.**
- II. **Ustawa z dnia 2 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 223, poz. 1778) – tzw. duża nowelizacja – WEJDZIE W ŻYCIE Z DNIEM 29 STYCZNIA 2010 R.**
- III. **Osiem nowych rozporządzeń, m. in. w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy oraz form, w jakich te dokumenty mogą być składane**

Cele zmian

Podstawowe cele:

- **Odformalizowanie procedur otwartych**
- **Większa konkurencyjność postępowań oraz ograniczenie kosztów udziału w postępowaniu**
- **Zwiększenie nadzoru nad procedurami niekonkurencyjnymi**

Odformalizowanie procedur otwartych

Zapytania do SIWZ

Doprecyzowanie zasad zadawania przez wykonawców pytań do specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz udzielania takich wyjaśnień przez zamawiających.

- Zobowiązanie zamawiającego do niezwłocznego udzielania wyjaśnień:
 - nie później niż **na 6 dni (4 dni w p.o. lub n.o.) albo na 2 dni (zamówienia podprogowe)** przed upływem terminu składania ofert,
 - o ile wniosek wpłynął do zamawiającego **nie później niż w dniu, w którym upływa połowa terminu składania ofert.**
- Konieczne jest, aby wniosek o wyjaśnienie treści siwz wpłynął do zamawiającego **nie później niż do końca dnia, w którym upływa połowa wyznaczonego terminu składania ofert.**
- Jeżeli wniosek o wyjaśnienie siwz **wpłynął po terminie**, zamawiający **może udzielić wyjaśnień**, ale nie ma takiego obowiązku.
- **Przedłużenie terminu składania ofert nie wpływa na przedłużenie terminu do zadawania pytań.**

Odformalizowanie procedur otwartych

Krótsze terminy składania ofert

▪ Przetarg nieograniczony

Zamówienia podprogowe - w przypadku **dostaw lub usług** - termin składania ofert nie może być krótszy niż **7 dni** od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamówieniu w BZP, a w przypadku **robót budowlanych**

– nie krótszy niż **14 dni** (było odpowiednio 7, 20 dni)

Zamówienia „europejskie” – jeżeli **informacja o zamówieniu została zawarta we wstępnym ogłoszeniu informacyjnym** i wstępne ogłoszenie informacyjne zawierało wszystkie informacje wymagane w tym ogłoszeniu w zakresie, w jakim informacje te są dostępne w momencie publikacji tego ogłoszenia, i **zostało wysłane do publikacji Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich lub zamieszczone w profilu nabywcy na co najmniej 52 dni i nie więcej niż 12 miesięcy przed datą wysłania ogłoszenia o zamówieniu**, co najmniej:

- 1) **22 dni** – od dnia przekazania ogłoszenia o zamówieniu UOPWE drogą elektroniczną, zgodnie z formą i procedurami wskazanymi na stronie internetowej określonej w dyrektywie
- 2) **29 dni** – od dnia przekazania ogłoszenia o zamówieniu UOPWE w inny sposób (było odpowiednio 29 lub 36 dni).

Odformalizowanie procedur otwartych

Unieważnienie postępowania

W art. 93 ust. 1 zmieniono **przesłanki unieważnienia** postępowania o zamówienie publiczne:

zamawiający **unieważnia** postępowanie, jeżeli cena najkorzystniejszej oferty **lub oferta z najniższą ceną** przewyższa kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, chyba że zamawiający zwiększy tę kwotę do ceny najkorzystniejszej oferty (pkt 4),

zamawiający **unieważnia** postępowanie, jeżeli postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą uniemożliwiającą zawarcie niepodlegającej unieważnieniu umowy w sprawie zamówienia publicznego (pkt 7),

Zamawiający **może unieważnić** postępowanie o udzielenie zamówienia, jeżeli środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej oraz niepodlegające zwrotowi środki z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA), które zamawiający zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie całości lub części zamówienia, **nie zostały mu przyznane, a możliwość unieważnienia postępowania na tej podstawie została przewidziana w:**

1) ogłoszeniu o zamówieniu - w postępowaniu prowadzonym w trybie przetargu nieograniczonego, przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego albo licytacji elektronicznej, albo

2) zaproszeniu do negocjacji - w postępowaniu prowadzonym w trybie negocjacji bez ogłoszenia albo zamówienia z wolnej ręki, albo

3) zaproszeniu do składania ofert - w postępowaniu prowadzonym w trybie zapytania o cenę.

Odformalizowanie procedur otwartych

Zawieszenie możliwości zawarcia umowy (standstill)

Terminy dotyczące zawarcia umowy (art. 94)

- Po upływie **10 dni** od dnia przesłania informacji o wyborze oferty najkorzystniejszej, jeśli zawiadomienie zostało wysłane faksem lub drogą elektroniczną (**15 dni** - gdy w inny sposób) – w przypadku zamówień, których wartość jest równa lub przekracza tzw. progi unijne,
- **5** lub **10 dni** w przypadku tzw. zamówień podprogowych,

Odformalizowanie procedur otwartych

Wyjątki od standstill

Zamawiający może zawrzeć umowę w sprawie zamówienia publicznego przed upływem ustawowych terminów, jeżeli (art. 94 ust. 2):

1. w postępowaniu o udzielenie zamówienia:

a) w przypadku trybu przetargu nieograniczonego złożono tylko jedną ofertę,

b) w przypadku trybu przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem i dialogu konkurencyjnego złożono tylko jedną ofertę oraz w przypadku wykluczenia wykonawcy upłynął termin do wniesienia odwołania na tę czynność lub w następstwie jego wniesienia Izba ogłosiła wyrok lub postanowienie kończące postępowanie odwoławcze;

2. Umowa dotyczy zamówienia udzielanego w trybie negocjacji bez ogłoszenia, w ramach dynamicznego systemu zakupów albo na podstawie umowy ramowej;

Odformalizowanie procedur otwartych

Wyjątki od standstill c.d.

3. W postępowaniu o udzielenie zamówienia o wartości mniejszej niż tzw. progi unijne nie odrzucono żadnej oferty oraz:
 - a) *w przypadku trybu przetargu nieograniczonego albo zapytania o cenę nie wykluczono żadnego wykonawcy,*
 - b) *w przypadku trybu przetargu ograniczonego, negocjacji z ogłoszeniem, dialogu konkurencyjnego i licytacji elektronicznej – upłynął termin do wniesienia odwołania na czynność wykluczenia wykonawcy lub w następstwie jego wniesienia KIO ogłosiła wyrok lub postanowienie kończące postępowanie odwoławcze;*
4. Postępowanie jest prowadzone w trybie licytacji elektronicznej, z wyjątkiem przypadku wykluczenia wykonawcy, wobec którego nie upłynął jeszcze termin do wniesienia odwołania lub w następstwie jego wniesienia KIO nie ogłosiła jeszcze wyroku lub postanowienia kończącego postępowanie odwoławcze.
5. Jeżeli wykonawca, którego oferta została wybrana, uchyla się od zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego lub nie wnosi wymaganego zabezpieczenia należytego wykonania umowy, zamawiający może wybrać ofertę najkorzystniejszą spośród pozostałych ofert bez przeprowadzania ich ponownego badania i oceny, chyba że zachodzą przesłanki unieważnienia postępowania.

Odformalizowanie procedur otwartych

Zmiany przesłanek unieważnienia umowy

Umowa podlega unieważnieniu, jeżeli zamawiający:

- z naruszeniem przepisów ustawy zastosował tryb negocjacji bez ogłoszenia lub zamówienia z wolnej ręki;
- nie zamieścił ogłoszenia o zamówieniu w BZP albo nie przekazał ogłoszenia o zamówieniu Urzędowi Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich;
- zawarł umowę z naruszeniem przepisów art. 94 ust. 1 albo art. 183 ust. 1, jeżeli uniemożliwiło to Izbie uwzględnienie odwołania przed zawarciem umowy;
- uniemożliwił składanie ofert orientacyjnych wykonawcom niedopuszczonym dotychczas do udziału w dynamicznym systemie zakupów lub uniemożliwił wykonawcom dopuszczonym do udziału w dynamicznym systemie zakupów złożenie ofert w postępowaniu o udzielenie zamówienia prowadzonym w ramach tego systemu;
- udzielił zamówienia na podstawie umowy ramowej przed upływem terminu określonego w art. 94 ust. 1, jeżeli nastąpiło naruszenie art. 101 ust. 1 pkt 2;
- z naruszeniem przepisów ustawy zastosował tryb zapytania o cenę.

Odformalizowanie procedur otwartych

Wyjątki od unieważnienia umowy

1. Zamawiający miał uzasadnione podstawy, aby sądzić, że działa zgodnie z ustawą, a umowa została zawarta odpowiednio po upływie 5 dni od dnia zamieszczenia ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy w BZP albo po upływie 10 dni od dnia publikacji takiego ogłoszenia w OJ.
2. W dynamicznym systemie zakupów albo umowie ramowej zamawiający miał uzasadnione podstawy sądzić, że działa zgodnie z ustawą, a umowa została zawarta po upływie terminu określonego w art. 94 ust. 1.

Odformalizowanie procedur otwartych

Zmiany w umowach

Zakaz zmiany umowy o zamówienie publiczne dotyczy wyłącznie zmian istotnych postanowień umowy

*(uelastycznienie i usprawnienie procesu udzielania zamówień publicznych oraz uwzględnienie orzecznictwa ETS
(C-496/99 Succhi di Frutta oraz C-454/06 Presstext Nachrichtenagentur)*

Dopuszczenie nieistotnych zmian w umowie - rozumiane w ten sposób, że wiedza o ich wprowadzeniu do umowy na etapie postępowania o udzielenie zamówienia nie wpłynęłaby na krąg podmiotów ubiegających się o to zamówienie czy też na wynik postępowania (zmiany nie naruszają zasady równego traktowania wykonawców).

Odformalizowanie procedur otwartych

Zmiany w środkach ochrony prawnej

- Rezygnacja z **protestu** wnoszonego przez wykonawcę do zamawiającego.
- Wdrożenie efektywnego systemu ochrony prawnej pozwalającego na rozstrzyganie sporów pomiędzy zamawiającym a wykonawcą w terminie 25 dni (w postępowaniach o wartości powyżej progów UE): 10 dni na odwołanie + 15 dni dla KIO na wydanie orzeczenia.
- Po orzeczeniu KIO możliwość zawarcia umowy z wykonawcą, który przedstawił najkorzystniejszą ofertę.

Odformalizowanie procedur otwartych

Zmiany w środkach ochrony prawnej – terminy na wniesienie odwołania

- **10 dni** od dnia **przesłania** informacji przez zamawiającego stanowiącej podstawę do wniesienia odwołania, jeżeli informacja przesłana faksem lub drogą elektroniczną oraz **15 dni**, jeżeli w inny sposób - w przypadku zamówień o wartości równej lub przekraczającej tzw. progi unijne.
- **5 dni** jeżeli informacja przesłana faksem lub drogą elektroniczną oraz **10 dni**, jeżeli w inny sposób - zamówienia poniżej tzw. progów unijnych.

Odwołanie wnosi się do Prezesa KIO na piśmie lub w postaci elektronicznej opatrzonej bezpiecznym podpisem elektronicznym.

Konkurencyjność

Potencjał osób trzecich

- Uprawnienie wykonawcy do potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu poprzez wykorzystanie wiedzy i doświadczenia, potencjału technicznego, osób zdolnych do wykonania zamówienia oraz zdolności finansowych innych podmiotów, niezależnie od charakteru prawnego łączących go z nim stosunków,
- Obowiązek wykazania w takim przypadku, że wykonawca będzie spełniał postawione warunki (np. dysponował wymaganymi zasobami), w szczególności przedstawiając w tym celu **zobowiązanie podmiotów trzecich,**
- Wskazanie w rozporządzeniu w sprawie rodzajów dokumentów, jakich może żądać zamawiający od wykonawcy **możliwości żądania dokumentów od osób trzecich.**

Konkurencyjność

Wadium

Zobowiązanie zamawiającego do **zwrotu wadium** wykonawcom niezwłocznie po wyborze oferty najkorzystniejszej lub unieważnieniu postępowania, z wyjątkiem wykonawcy, którego oferta została wybrana jako najkorzystniejsza.

Konkurencyjność

Zaliczki

- Jednoznaczne uprawnienie zamawiających do udzielania zaliczek na poczet wynagrodzenia wykonawcy zamówienia publicznego (art. 151a), możliwość ta musi być przewidziana **w ogłoszeniu o zamówieniu lub siwz** (z wyjątkiem ust. 151a ust. 2).

Ograniczenia w zakresie zaliczek

- Niedopuszczalne w trybie negocjacji bez ogłoszenia oraz wolnej ręki.
- Dopuszczalne kolejne zaliczki pod warunkiem wykonania części zamówienia objętej zaliczką.

Zamawiający będący jednostką sektora finansów publicznych może udzielić zaliczek:

1. W odniesieniu do zamówień finansowanych z udziałem:

- Środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej,
- Niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielonej przez państwa członkowskie Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA);
- Niepodlegających zwrotowi środków innych niż wymienione w lit. a i b pochodzących ze źródeł zagranicznych.

2. W przypadku zamówień na roboty budowlane

Ograniczenia powyższe nie dotyczą jednostek samorządu terytorialnego i ich związków oraz innych jednostek sektora finansów publicznych, dla których organem założycielskim lub nadzorującym jest jednostka samorządu terytorialnego.

Zamawiających nie będących jednostkami sektora finansów publicznych nie mają ograniczeń w zakresie zaliczek.

Większy nadzór

Usługi niepriorytetowe

- Wyjątkowo możliwość zastosowania negocjacji bez ogłoszenia lub wolnej ręki w innych, uzasadnionych przypadkach (innych niż przepisy dotyczące przesłanek wyboru – art. 62 lub 67), w szczególności jeżeli zastosowanie innego trybu mogłoby skutkować wystąpieniem którejś z okoliczności wskazanych w ustawie
- Zapytanie o cenę - w okolicznościach przewidzianych w ustawie Pzp
- Obowiązek informowania Prezesa Urzędu

Większy nadzór

Ogłoszenie ex ante

W trybie negocjacji bez ogłoszenia oraz z wolnej ręki zamawiający może opublikować ogłoszenie o dobrowolnej przejrzystości ex ante (Art. 62 ust. 2a oraz art. 66 ust. 2)

KORZYŚCI:

1. Opublikowanie takiego ogłoszenia pozwala wykonawcom uzyskać informacje o zamówieniach udzielanych w trybach, gdzie nie ma obowiązkowego ogłoszenia, co umożliwia ewentualne zakwestionowanie wyboru trybu;
2. Zamieszczenie takiego ogłoszenia chroni zamawiającego przed zawarciem umowy podlegającej unieważnieniu oraz skraca czas, w jakim potencjalni wykonawcy są uprawnieni do kwestionowania wyboru trybu.

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

